

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a z členov JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Milana Moravu v právnej veci navrhovateľa: **K. G. alias K.**, nar. X. v meste G., provincia S., A.A., A. štátnej príslušnosti, A. národnosti, toho času miesto pobytu Pobytový tábor O., proti odporcovi: **Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky – Migračný úrad**, Pivonková č. 6, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu odporcu ČAS:MU-411-13/PO-Ž-2010 zo dňa 19. októbra 2010, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 5Saz/58/2010-26 zo dňa 9. februára 2011, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 5Saz/58/2010-26 zo dňa 9. februára 2011 **p o t v r d z u j e .**

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Košiciach rozsudkom uvedeným vo výroku tohto rozhodnutia potvrdil rozhodnutie ČAS: MU-411-13/PO-Ž/2010 zo dňa 19. októbra 2010 v časti výroku o neposkytnutí doplnkovej ochrany. Odporca napadnutým rozhodnutím podľa ustanovenia § 13 ods. 1 zákona č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej len zákon o azyle) neudelil navrhovateľovi azyl a podľa ustanovení § 13c ods. 1 a § 20 ods. 4 rozhodol o neposkytnutí doplnkovej ochrany.

Proti rozhodnutiu odporcu v zákonnej lehote podal opravný prostriedok navrhovateľ a žiadal potvrdiť napadnuté rozhodnutie vo výroku o neudelení azylu a zrušiť rozhodnutie odporcu vo výroku o neudelení doplnkovej ochrany.

Vzhľadom k tomu, že navrhovateľ v podanom opravnom prostriedku navrhol zrušiť napadnuté rozhodnutie odporcu len vo výroku o neudelení doplnkovej ochrany (navrhol potvrdiť napadnuté rozhodnutie odporcu vo výroku o neudelení azylu), krajský súd v súlade s ustanovením § 212 ods.1 OSP preskúmal napadnuté rozhodnutie odporcu len v rozsahu odvolania, teda vo výroku o neudelení doplnkovej ochrany.

Krajský súd v odôvodnení svojho rozsudku uviedol, že odporca postupoval správne, ak po zvážení skutkového stavu nenašiel ani dôvod pre udelenie doplnkovej ochrany navrhovateľovi podľa § 13a zákona o azyle, pretože nepovažoval navrhovateľove dôvody za dôvody, pre ktoré by bol navrhovateľ v prípade návratu do krajiny pôvodu vystavený reálnej hrozbe vážneho bezprávia v zmysle § 2 písm. f/ zákona o azyle. Odporca dostatočne zistil skutkový stav veci a vysporiadal sa so všetkými skutočnosťami uvádzanými navrhovateľom počas azylového konania.

Krajský súd v Košiciach dvakrát rozhodoval o predchádzajúcich žiadostiach matky navrhovateľa – R. K., aj v mene jej vtedy maloletých synov, a to rozsudkom č.k. 5Saz/36/2008-24 zo dňa 3. septembra 2008, ktorým potvrdil rozhodnutie odporcu a Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe opravného prostriedku navrhovateľky rozsudkom sp. zn. 1Sža 34/2008 zo dňa 13. januára 2009 potvrdil rozsudok krajského súdu, čím rozhodnutie odporcu nadobudlo právoplatnosť dňa 10. februára 2009. Ďalším rozsudkom č.k. 5Saz/84/2009-41 zo dňa 20. januára 2010 Krajský súd v Košiciach potvrdil rozhodnutie

odporcu a Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom sp. zn. 1Sža 50/2010 zo dňa 8. júna 2010 potvrdil rozsudok krajského súdu, čím rozhodnutie odporcu nadobudlo právoplatnosť dňa 30. júna 2010.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ odvolanie a navrhol, aby odvolací súd zmenil rozsudok krajského súdu tak, že rozhodnutie odporcu o neudelení azylu a neposkytnutí doplnkovej ochrany sa potvrdzuje vo výroku o neudelení azylu a zrušuje vo výroku o neudelení doplnkovej ochrany a vec sa vracia na nové konanie. Podľa jeho názoru spĺňa podmienky na udelenie doplnkovej ochrany, pretože v prípade jeho návratu do krajiny pôvodu by bol vystavený reálnej hrozbe vážneho bezprávia ako ho definuje zákon o azyle.

Uviedol, že dôvodom jeho žiadosti je obava o život. Počas pobytu na území Slovenskej republiky nadobudol plnoletosť a tým podľa zákonov krajiny pôvodu mu vznikla povinnosť nastúpiť na základnú vojenskú službu. Zo správ o A. vie, že medzi A. a A. pokračujú nepokoje a navrhovateľ sa obáva, že bude musieť bojovať. Veľa ľudí bolo v tomto konflikte zabitých. Okrem toho sa dozvedel, že ho už aj hľadala polícia a domnieva sa, že to bola vojenská polícia, keďže nenastúpil na základnú vojenskú službu.

Poukázal na znenie ustanovenia § 3 ods.4 a § 32 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v platnom znení a na znenie ustanovenia § 13 zákona o azyle.

Podľa jeho názoru odporca a následne i krajský súd nezistili úplne a presne skutočný stav veci a na základe toho vec nesprávne vyhodnotili po právnej stránke. Odporca nevenoval dostatočnú pozornosť informáciám z krajiny pôvodu navrhovateľa. V prípade návratu navrhovateľa do krajiny pôvodu mu hrozí smrť a neľudské zaobchádzanie.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa vyjadril tak, že považuje napadnuté rozhodnutie za vecne správne. Z celého azylového konania je zrejmé, že navrhovateľovi v krajine pôvodu nehrozí vážne individuálne ohrozenie života alebo nedotknuteľnosti osoby z dôvodu svojvoľného násillia počas medzinárodného alebo vnútroštátneho ozbrojeného konfliktu v zmysle ustanovenia § 2 písm. f/ zákona o azyle. Navrhol rozsudok krajského súdu potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru,

že odvolaniu navrhovateľa nemožno priznať úspech. Rozhodol jednomyseľne bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 3 OSP s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 1. júna 2011 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP).

Podľa § 13a zákona o azyle, ministerstvo poskytne doplnkovú ochranu žiadateľovi, ktorému neudelilo azyl, ak sú vážne dôvody domnievať sa, že by bol v prípade návratu do krajiny pôvodu vystavený reálnej hrozbe vážneho bezprávia, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 2 písm. f/ zákona o azyle na účely tohto zákona sa rozumie vážnym bezpráviom

- 1/uloženie trestu smrti alebo jeho výkon,
- 2/mučenie alebo neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie alebo trest, alebo
- 3/vážne a individuálne ohrozenie života alebo nedotknuteľnosti osoby z dôvodu svojvoľného násillia počas medzinárodného alebo vnútroštátneho konfliktu.

Podľa § 13c ods. 1 zákona o azyle ministerstvo neposkytne doplnkovú ochranu žiadateľovi, ak nespĺňa podmienky uvedené v § 13a alebo § 13b.

Podľa § 20 ods. 4 zákona o azyle ak ministerstvo rozhodne o neudelení azylu alebo o odňatí azylu, okrem odňatia azylu podľa § 15 ods. 2 písm. i/, rozhodne tiež, či cudzincovi poskytne doplnkovú ochranu.

V predmetnej veci je potrebné predostrieť, že predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie odporcu v časti o neposkytnutí doplnkovej ochrany (nakoľko navrhovateľ sa domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia a postupu odporcu len týkajúceho sa výroku o neposkytnutí doplnkovej ochrany), preto primárne v medziach odvolania Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporcu, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami navrhovateľa v opravnom prostriedku

a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia odporcu.

Z administratívneho spisu je zjavné, že odporca vykonal v konaní náležité dokazovanie procesne legálnymi dôkazmi, a to výsluchom navrhovateľa a obsahom správ o krajine pôvodu (Odbor dokumentaristiky a zahraničnej spolupráce MÚ MV SR – A., analýza krajiny pôvodu z 31. marca 2010 a 20. júla 2010, ako aj informácie z denníka SME), z ktorých vyhodnotil a stručne popísal súčasnú politicko-spoločenskú situáciu v krajine pôvodu so zameraním na dôvody, pre ktoré navrhovateľ žiadal o udelenie azylu a poskytnutie doplnkovej ochrany a bezpečnostné riziko prípadného návratu navrhovateľa do krajiny pôvodu.

Ako vyplynulo z obsahu administratívneho spisu 3. augusta 2010 bol s navrhovateľom vykonaný vstupný pohovor, v ktorom prehlásil, že sa pridrižiava dôvodov z predchádzajúcich žiadostí, avšak vzhľadom na to, že dosiahol plnoletosť sa obáva toho, že by musel nastúpiť na vojenskú službu, ktorá je v A. povinná. Po telefonickom kontakte s matkinou sestrou, žijúcou v A., sa dozvedel, že ho v mieste bydliska hľadali neznámi muži, zrejme príslušníci vojenskej polície, pretože si neprevzal povolávací rozkaz. Keďže má informácie o tom, že v oblasti N. K., na hraniciach s A., stále pretrvávajú nepokoje, obáva sa toho, že by sa musel zúčastňovať bojov v tejto oblasti. V prípade návratu do A. sa obáva toho, že by bol najprv, ako muž vyhýbajúci sa vojenskej službe, uväznený a potom na vojenskú službu poslaný, možno aj na hranice s A., kde sú prestrelky, pri ktorých by mohol byť zabitý. Iné dôvody svojej žiadosti neuviedol.

Odporca v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že dôvodom žiadosti navrhovateľa je obava pred možnými následkami za vyhýbanie sa nástupu na povinnú vojenskú službu a tiež obava z nepokojnej situácie v oblasti N. K., kde by mohol byť odvedený. Avšak v krajinách kde je zavedená povinná vojenská služba, je vyhýbanie sa plneniu tejto služby, ako aj dezercia, často krát vystavená trestnému stíhaniu podľa platných zákonov konkrétnej krajiny. Osoba však nie je zjavne utečencom, ak jediným dôvodom pre zbehnutie alebo vyhnutie sa vojenskej službe je nechuť k vojenskému výcviku alebo strach z boja, čo je prípad žiadateľa. Z informácií o A. vyplýva, že v krajine je skutočne ústavou nariadená povinná vojenská služba pre všetkých mladých mužov vo veku od 18 do 27 rokov veku. Vyhýbanie sa riadnemu vojenskému odvodu, či výcviku (čo je prípad žiadateľa), bez akéhokoľvek právneho

zdôvodnenia na oslobodenie z tejto povinnosti, sa trestá pokutou vo výške 300-500 násobku minimálnej mzdy, zatknutím na obdobie do dvoch mesiacov, či uväznením na obdobie do dvoch rokov.

Odporca v rozhodnutí, ktorým neudelil navrhovateľovi doplnkovú ochranu poukázal na to, že v poslednej dobe neustále rastie počet štátov, ktoré zaviedli legislatívne alebo právne predpisy, ktoré oslobodzujú osoby od výkonu vojenskej služby z dôvodu ich svedomia a presvedčenia, a to úplne alebo je im umožnené vykonávať náhradnú civilnú službu. Zavedenie takýchto legislatívnych alebo administratívnych predpisov sa uskutočnilo na základe odporúčaní medzinárodných organizácií a pristúpilo k nim aj A.. Právo výhrady je legislatívne uznané v A. Zákone o náhradnej službe, ktorý bol v A. prijatý v roku 2003 a do platnosti vstúpil v júli 2004. Čo sa týka situácie v oblasti N. K., z aktuálnych informácií je zrejmé, že A. a A. aj v roku 2010 pokračujú v rokovaní v záujme prípravy spoločného dokumentu na dosiahnutie vzájomne prijateľného riešenia problémov týkajúcich sa N. K.

Odporca uviedol, že pri posudzovaní opodstatnenosti žiadosti nebolo ničím hodnoverne preukázané, že by bol navrhovateľ v krajine pôvodu vystavený mučeniu, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestu a nie je dôvod domnievať sa, že v prípade návratu do A. by bol vystavený reálnej hrozbe vážneho bezprávia tak, ako to vyplýva zo zákona o azyle. Dospel preto k záveru, že na území Slovenskej republiky sa mu doplnková ochrana neposkytne. Zákony v A. garantujú slobodu pohybu po krajine, cestovania do zahraničia, emigrácie a repatriácie. V A. neprebíha žiaden ozbrojený konflikt a situácia v krajine pôvodu je pokojná.

Odporca v rozhodnutí popisoval spoločensko-politickú situáciu v krajine pôvodu navrhovateľa s odkazom na zdroje informácií, z ktorých informácie čerpal.

Je teda zrejmé z akých dôkazných prostriedkov pri svojom rozhodovaní vychádzal, pričom odvolací súd zhodne s názorom krajského súdu dospel k záveru, že odporca riadne vyhodnotil dokazovanie, ktoré vyústilo v riadne zistený skutkový stav, z ktorého odporca vychádzal pri svojom rozhodovaní o tom, či u navrhovateľa existujú dôvody pre udelenie doplnkovej ochrany.

V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že povinnosť zistiť skutočný stav vecí podľa § 32 zákona č. 71/1967 Zb. (Správny poriadok) má odporca len v rozsahu dôvodov, ktoré žiadateľ v priebehu správneho konania uviedol. Pričom zo žiadneho ustanovenia zákona nemožno vyvodiť, že by odporcovi vznikla povinnosť, aby sám domýšľal právne relevantné dôvody pre udelenie medzinárodnej ochrany žiadateľom neuplatnené a následne k týmto dôvodom vykonal príslušné skutkové zistenia.

Vo vzťahu k forme medzinárodnej ochrany, a to doplnkovej ochrane, odvolací súd uvádza, že jej zmyslom a účelom je poskytnúť subsidiárnu ochranu a možnosť legálneho pobytu na území SR tým žiadateľom o medzinárodnú ochranu, ktorým nebol udelený azyl, ale bolo by u nich (z dôvodov taxatívne uvedených v zákone o azyle) neúnosné, neprimerané či inak nežiaduce požadovať ich vycestovanie. Hoci sa aplikácia tohto inštitútu doplnkovej ochrany viaže k objektívnym hrozbám po prípadnom návrate žiadateľa do krajiny pôvodu, teda čiastočne k iným skutočnostiam nastávajúcim v odlišnom čase než v prípade aplikácie inštitútu azylu, sú pri rozhodovaní o udelení či neudelení doplnkovej ochrany do značnej miery určujúce tvrdenia samotného žiadateľa, z nich je potrebné vychádzať.

V predmetnej veci neboli ani podľa odvolacieho súdu zistené závažné a potvrdené dôvody pre bezprostrednú a reálnu hrozbu vážneho bezprávia, tak ako je definované v ustanovení § 2 písm. f/ zákona o azyle, pričom v podrobnostiach na správny záver odporcu uvedený v jeho rozhodnutí odkazuje.

Krajský súd sa zaoberal všetkými námietkami obsiahnutými v opravnom prostriedku a rovnako aj dôvodom, pre ktorý požiadal navrhovateľ o azyl a poskytnutie doplnkovej ochrany.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa stotožňuje so skutkovými ako aj právnymi závermi krajského súdu, ktorý vyčerpávajúcim spôsobom odôvodnil, z čoho vyvodil svoj záver zhodný so záverom odporcu o tom, že navrhovateľ nesplnil podmienky pre poskytnutie doplnkovej ochrany.

K vysloveným záverom krajského súdu nemá odvolací súd žiadne námietky a v podrobnostiach na ne odkazuje.

Rozhodnutie odporcu o neudelení azylu a doplnkovej ochrany bolo potrebné považovať za zákonné, preto odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil ako vecne správny podľa § 219 OSP.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 OSP v spojení s § 224 ods. 1 OSP a § 246c OSP tak, že navrhovateľovi, ktorý nemal úspech vo veci, právo na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Odporca nemá zo zákona nárok na ich náhradu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie n i e j e prípustné.

V Bratislave 1. júna 2011

JUDr. Jana Henčeková, PhD., v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Andrea Jánošíková